

246753

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

246753

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการสำรวจเชิงวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดและ
ยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โครงการวิจัยในกลุ่มที่ 1 โครงการสำรวจเชิงวิเคราะห์
ความต้องการของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ จังหวัดชลบุรี และระยอง

ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พันธุ์วัฒนา และคณะ
มหาวิทยาลัยบูรพา

ทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี งบประมาณ 2551-2552

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการสำรวจเชิงวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดและ
ยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โครงการวิจัยในกลุ่มที่ 1 โครงการสำรวจเชิงวิเคราะห์
ความต้องการของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ จังหวัดชลบุรี และระยอง

ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พันธุ์วัฒนา และคณะ
มหาวิทยาลัยบูรพา

ทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี งบประมาณ 2551-2552

คำนำ

การจัดทำนโยบายและแผน การพัฒนาชุมชนระดับท้องถิ่นนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ใกล้เคียงกับความต้องการของชุมชน เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน ตลอดจนของประเทศ ให้มากที่สุด จำเป็นต้องทำการสำรวจความคิดเห็นจากเอกชนทุกภาคส่วนร่วมกับภาครัฐบาล ในฐานะที่ กรรมการบริหารงานวิจัยภาคกลางตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีสมาชิกของ สถาบันการศึกษาระดับ อุดมศึกษาทุกแห่ง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นผู้แทนร่วม อยู่ด้วยทุกสถาบัน โดยที่เครือข่ายบริหารงานวิจัย จำนวน 8 เครือข่ายทั่วประเทศ ได้มีการรวมตัวกันของ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อสร้าง เครือข่ายนักวิจัยและดำเนินการวิจัย สำหรับนำผลงานวิจัยไปถ่ายทอดเทคโนโลยี สู่ชุมชน เศรษฐกิจฐานราก เครือข่ายบริหารงานวิจัยได้ก่อตั้งขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และได้ดำเนินงาน มาเป็นเวลานานพอสมควร การมีเครือข่ายนักวิจัย ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิจัย และสามารถ นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการพัฒนาชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาได้หลายด้าน ทั้งในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ ไปพร้อม ๆ กันได้ ดังนั้น จึงสมควรระดมสรรพกำลัง ของ เครือ ข่ายฯ ต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อช่วยหาข้อมูลจากแต่ละท้องถิ่นสำหรับนำมาจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาชุมชน รวมทั้ง แผนพัฒนาระดับชาติของภาคตะวันออก โดยจัดทำแผนระยะยาวไว้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการกำหนด เรื่องข้อเสนอโครงการวิจัย และนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก ต่อไป

รัฐบาลได้ประกาศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ได้กำหนดไว้โดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติไว้อย่างย่อ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์⁽¹⁾ คือ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์นี้ ได้รวมหลักการที่สำคัญต่าง ๆ ไว้ อาทิ การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิด ภูมิคุ้มกัน การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคม และ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

ยุทธศาสตร์นี้ ได้รวมหลักการที่สำคัญต่าง ๆ ไว้ คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล

3. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์นี้ ได้รวมหลักการที่สำคัญต่าง ๆ ไว้ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพ และคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้ และความเป็นไทย การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม และการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์นี้ ได้รวมหลักการที่สำคัญต่าง ๆ ไว้ คือ การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศน์ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ

ยุทธศาสตร์นี้ ได้รวมหลักการที่สำคัญต่าง ๆ ไว้ คือ การเสริมสร้าง และพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล ให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน ให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบและขั้นตอนกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพ และความยั่งยืน

นอกจากยุทธศาสตร์ทั้ง 5 แล้ว คณะรัฐมนตรียังได้มีมติกำหนดแผนงานวิจัยกับกลุ่มเรื่องที่ต้องวิจัยเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ซึ่งประกอบด้วย 10 กลุ่มเรื่องไว้ด้วยดังนี้คือ

1. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง
2. ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล
3. การปฏิรูปการศึกษา
4. การจัดการน้ำ